

Den besværlige labyrint

Et spil for forældre og børn

Vi bevæger os i en labyrint. Voksen og ung. Labyrinten kan ikke løses, alle veje ender blindt. Men der er steder i labyrinten hvor væggen ikke er massiv. Her er labyrintens farve ikke sort, men rød – dilemma-rød!

Labyrint-spil i 4 runder. Sådan spiller du:

Bland de 10 dilemma kort og læg dem med bagsiden opad. Aftal hvem der starter, og først skal flytte den fælles spillebrik mod en af de røde mure. Når man rammer muren trækker man et dilemma-kort.

1

Nu er I klar til første runde: Vi kan kalde den

“VED DU HVAD JEG TÆNKER-RUNDEN”

I denne runde skal I give den familie I læser om på dilemma-kortet, et godt råd. Normalt vil man bare sige hvad man selv mener om den sag man lige har læst op – men sådan fungerer denne runde ikke. Man kan næsten sige tværtimod; i denne runde skal vi gætte hvad vores medspiller synes.

Yngste spiller skal sige højt hvad han/hun tror ældste spiller vil råde familien til. Ældste spiller siger ingenting. Så bytter rollerne. Nu siger ældste spiller hvad han/hun tror den yngste spiller vil råde familien til. Til sidst tjekker vi om I fik ret. Kunne I formulere den andens holdning til spørgsmålet?

I denne runde behøver man altså ikke blive enige. Men man får point for at kunne formulere sin medspillers holdning. I kan give hinanden 1 til 3 point, alt efter hvor præcist jeres medspiller har ramt det I tænker.

2

Nu er I klar til anden runde: Vi kan kalde den

“KOMPROMIS OG ROLLESPILS RUNDEN”

I bevæger jer mod de næste mure, og i denne runde skal I bruge de farvede brikker. Når I har trukket et dilemmakort skal den yngste spiller tage parti for den unge på dilemmakortet, mens den ældste spiller skal tage parti for forældresiden. Så i udgangspunktet er I ikke enige – men det skal I forsøge at blive. Den unge starter med at fremlægge sit syn på problemet og en mulig løsning, uden at blive modsagt. Derefter fremlægges forældresynets bud på en løsning – også uimodsagt.

Nu beslutter man om man sagtens kan leve med den andens løsningsforslag (**Grøn brik**), om man på ingen måde kan være

med (**Rød brik**), eller om man er klar til at forhandle sig frem til et kompromis (**Gul brik**).

Grøn mod **grøn**: Hurra! I er enige! Væggen er brudt ned!

Grøn mod **gul** eller **rød**: Hvis en part er villig til at give sig, kan man godt komme gennem væggen.

Gul mod **gul**: Er I klar til at tage en forhandling? Når I har et kompromis er I gennem væggen

Rød mod **gul** eller **grøn**: **Rød** trumfer de andre kort, men det koster et point! Til gengæld kommer I gennem væggen.

Rød mod **rød**: I kommer ikke ud af stedet! Overvej en ny strategi eller forsøg jer med en ny væg.

3

Nu er I klar til tredje runde: Vi kan kalde den

“BYTTE ROLLER RUNDEN”

I bevæger jer mod en af de næste røde mure i spillet. Men i denne runde skal den yngste spiller tage parti for forældrene på dilemma-kortet, mens den ældste spiller skal tage parti for den unge. I har simpelthen byttet roller. (Reglerne for farvede brikker og point er ligesom i forrige runder.)

4

Nu er I klar til de sidste runder: Vi kan kalde den

“SPIL MED BLÅ MURE”

Der er fire **blå mure** foran jer nu (A, B, C og D). I skal bryde i hvert fald to af dem ned, for at nå i mål. Men denne gang kommer der et lille benspænd, for ved de voksne egentligt hvad børnene spiller? Ved rundens start skriver den yngste spiller titlen på de fire spil han eller hun spiller mest. Spiltitlerne skrives ud for A, B, C, eller D på et kort. Når den voksne vil forbi en **blå mur**, skal han eller hun kunne forklare de grundlæggende regler for det spil der “spærrer vejen”.

Men hvordan svarer den voksne så? Jeg giver lige et eksempel: “Candy Crush. Få tre stykker slik på række, enten lodret eller vandret. De går i stykker når de er på række og giver dig point”. Kan den voksne beskrive hvad et spil “gælder om”, får den voksne et point – kan den voksne ikke gå pointet til den unge. Man er færdig når man står ved labyrintens udgang. Når man ikke så langt, men farer vild i diskussionerne undervejs – kan man måske vælge at læse vores forældreguide og se om det gør det lettere at finde vej i konflikterne.

God spillelyst!

(Noah 11 år)
Hvor længe må man spille?

Noahs forældre synes at Noah sidder og spiller foran skærmen konstant. Noah selv synes ikke han spiller overdrevet meget. Noget af tiden foran skærmen går jo også på YouTube og på at snakke med vennerne... og lektierne i øvrigt. Noahs forældre synes det er meget muligt, men det ændrer ikke ved at han ikke får rørt sig, og at han altid glor på en skærm. De skændes om at han spiller for meget og ikke får rørt sig.

(Ida 11 år)
Hvad må man spille?

Idas mor er ikke begejstret for at Ida spiller hvad som helst på nettet. Hun kan især ikke lide alle de lyserøde dulle-spil. Hun bryder sig heller ikke om forretningsmodellerne, der narrer penge ud af Ida eller tvinger hende til at se et hav af åndsvage reklamer. Ida forstår det godt, men hun synes selv hun passer på ikke at blive snydt, og hun synes ikke at hun hopper på reklamerne. Ida synes ikke hendes mor stoler på hende, det skændes de meget om.

(Victor 12 år)
Hvad må man spille?

Victors mor hader hans volds-spil, og hans far hader bare "dårlig smag". Han har ikke noget mod computeren som sådan, men synes ikke der er nogen grund til at bruge så meget tid på noget der bare gør Victor dummere. Victor selv synes det er forældrene der ikke kan se forskel på et godt og et dårligt spil. Mor synes GTA og Counterstrike er ens! Victor kan ikke tage deres kritik alvorligt når de ingenting ved. Victors far synes f.eks. skolens matematikspil er godt, selvom det har en elendig amatøragtig grafik og det mest primitive og fordummende gameplay. De tror de er så kloge – men de forstår ingenting. Det skændes de meget om.

(Emma 12 år)
Hvornår må man spille?

Emmas forældre synes ikke de kan trænge ind til Emma. Hun sidder med sin telefon og spiller altid hvis hun får lov. Hun kigger op når man taler til hende, men telefonen er i gang alligevel. Emma er aldrig rigtigt nærværende. Hun sidder i bilen og spiller på vej til sommerhuset. Hun sidder og spiller når de har gæster. Selv når hun luffer hunden har Emma telefonen med! Forældrene snakker om at hun er blevet afhængig. Emma selv synes hun gør alt hvad de siger, men når hun keder sig, har hun lyst til at gøre noget sjovt. Lange bilture ER bare sjovere med spil. Især når de voksne bare sidder og snakker voksensnak, i virkeligheden vil de jo ikke have man blander sig når de snakker. Og er det vigtige ikke at hunden bliver luftet? Hvorfor må man ikke have mobilen med der? Hvorfor skal man altid gøre tingene på den kedeligst mulige måde? Emma er ret god i skolen. Hun forstår ikke hvorfor hun ikke selv må bestemme over sin fritid?

(Oliver 13 år)
Hvordan er man sammen med sine venner?

Olivers forældre er træt af at han sidder muret inde på sit værelse med computeren. Især i de perioder hvor han spiller til langt ud på natten. Ofte med folk han slet ikke kender i virkeligheden. Selv når han endelig tager over til nogle rigtige venner, sidder de og glor ind i en skærm. Det er som om de ikke længere kan kende forskel på spillet og den virkelige verden, siger Olivers mor. Oliver selv er bekymret over at forældrene er bekymrede, men han synes sagtens at han kan kende forskel på spil og verden. I virkeligheden ser han langt flere venner end sine forældre; hvornår har de sidst set deres venner? Oliver elsker at have kontakt til grupper i udlandet og klare fællesmissioner. Han kan godt selv se at tidsforskellen kan være en udfordring, men han har også en forpligtigelse overfor de venner han spiller med. Det er så svært både at gøre venner og forældre tilpas, selvom man gerne vil.

(Lucas 13 år)
At passe skolen og passe spillet?

Lucas har fået en besked med fra klasselæren om at han sidder og spiller i frikvartererne, selvom skolen har et forbud mod det. Lucas forældre er bekymrede over det. De synes heller ikke han interesserer sig nok for skolen. De vil gerne have ham til at spille mindre og er bekymrede for om han er blevet afhængig af spillet. Lucas selv siger ikke så meget. Han bryder sig ikke om at gå i skole. Frikvartererne er det værste især om vinteren. Han er vokset fra legestativerne og orker ikke at stå og spille smart i drengegruppen. Og så er matematiklæren efter ham konstant, han har snakket med sin mor om det, men hun synes bare han skal gi den en skalle med lektierne. Han er totalt bagud. "Du er kun glad når du sidder med hovedet ned i din telefon", siger hun. Det har hun fuldstændigt ret i! Alle synes jeg er en idiot, tænker Lucas; Drengene i skolegården, lærerne i timerne – og selv hans forældre holder med dem.

(William 14 år)
Hvem bestemmer hvad i familien?

William er 14, men har stadig svært ved at overholde aftaler – især når det gælder spilaktiviteter. Det er årsag til mange snakke ved køkkenbordet. Hvis han ikke kan overholde en aftale, hvad er så meningen med de lange diskussioner? Williams forældre overvejer tit, bare at skære i gennem, tage det voksne ansvar og forbyde ham at spille. William selv har et problem med sit temperament. Han bliver vred når de truer med at slukke for nettet. Til sidst bøjer han sig, og går med til kun at spille på bestemte tider. Men han synes at det de kalder fælles aftaler kun er forældrenes aftaler, så han spiller i smug. William forstår godt at han skal passe sin skole, men han forstår ikke at han ikke selv må bestemme i sin fritid – det er vel derfor det hedder fri tid. Han føler at de bestemmer alting. Williams forældre siger at det er spillet der gør ham vred. William synes det er alle deres regler der gør ham vred.

(Malthe 14 år)
Hvordan er man tro overfor alle på samme tid?

Malthes forældre synes ikke at Malthe tager skolen alvorligt nok, det begynder at blive vigtigt nu i syvende klasse. Det er som om Malthe kun har kammerater og især computerspil i hovedet. Malthes forældre husker godt hvordan det var at være præ-teenager, men dengang var der ikke så meget fokus på spillene. Det er som om de får teenagelivet til at gå helt ud af kontrol. Malthes forældre er ikke tilfredse med prioriteringerne og det er skolen heller ikke. Overraskende nok er Malthe enig, han føler heller ikke han kan balancere, skole, venner og spiltid. Men hver gang han prøver at få hjælp til problemet, føler han sig mødt af bebrejdelser, hans forældre vil bare have ham til at passe skolen, de forstår kun delvis problemet med venner – og slet ikke det med spillet. Men Malthe kan ikke forestille sig en hverdag uden, det ville være at fjerne alt det der giver ham energi til at klare resten.

(Carl 15 år)
Kan man være med uden at være på?

Carls far og mor har sat en grænse nu. Spilleriet har taget overhånd. Spil, spil, spil, konstant. De insisterer på at Carl får nogle virkelige aktiviteter og har meldt ham til fodbold. Forældrene bruger meget tid på at bakke ham op. De tager med til kampene om søndagen og hepper på ham. I starten ser det ud til at gå rigtigt godt, men efter træning er der klub-samvær, og der er spillene også i gang. De dage der ikke er fodbold, spiller drengene over nettet. Carls far har lukket for nettet derhjemme og siger at hvis de bare sidder og spiller computer efter træningen, så skal Carl hellere komme lige hjem. Carl synes han taber kontakten med de andre og gider ikke at spille fodbold på de præmisser. Ved sidste søndagskamp gjorde han sig dårlig med vilje og holdet tabte. Det er tydeligt at han glider ud af fællesskabet. Carl selv mener at det er fordi han ikke er på nettet. Hans forældre mener at det er hans manglende indsats til træningen.

Skriv evt. jeres eget dilemmakort

(Oscar 16 år)
Hvad nu når computerspillet er det eneste sjove?

Oscar ved det godt, hans forældre og lærere ved det godt. Oscar spiller for meget. Hans forældre forstår simpelthen ikke hvad der sker. De har læst artikler om afhængighed og spekulerer på om man kan afvænne ham på nogen måde. Oscars forældre er voldsomt bekymrede over det nye fænomen computerspillet er – og som helt tydeligt har overtaget ham fuldstændigt. Oscar selv kan ikke genkende diagnosen. Han føler sig ikke afhængig, han føler godt at han kunne holde op. Men der er bare ikke noget andet der giver mening. Han ser kun en mur af krav han ikke orker at leve op til. Han kan hverken overskue skolens krav, det at han måske skal flytte hjemmefra om et par år... eller det med at få en kæreste. Computerspillet kan han overskue. Han får highscore og mestrer hvad som helst. I spillet er der simpelthen bedst at være.

Skriv evt. jeres eget dilemmakort

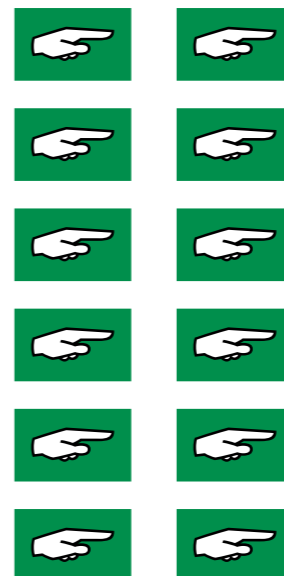

Klip kortene og brikkerne ud inden I begynder spillet

Spillebrikken:

Gennembrudte labyrintmure:

Grønne OK-brikker:

Gule Kompromis-brikker:

Røde veto-brikker:

De 4 spil jeg spiller mest:

- A** _____
- B** _____
- C** _____
- D** _____